

Sygn. akt **IV Ka 261/22**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Sądu Okręgowego Mirosław Kędziński

Protokolant Ewelina Rajska-Krusik

przy udziale Przemysława Kwiecień - prokuratora Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz – Południe w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 13 kwietnia 2022 r.

sprawy **M. M.** s. J. i A., ur. (...) w T.

oskarżonego z art. 177§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Żninie

z dnia 16 grudnia 2021 r. sygn. akt II K 156/20

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- opis przypisanego oskarżonemu czynu uzupełnia o ustalenie, że kierujący wyprzedzającym pojazdem marki F. (...) jechał nieprawidłowo z uwagi na nadmierną prędkość (około 88 km/h, gdy dopuszczalna prędkość na odcinku drogi będącej w przebudowie wynosiła 40 km/h);

- w punkcie 2 wysokość zasądzonego od oskarżonego na rzecz J. S. zadośćuczynienia obniża do 3000 (trzy tysiące) złotych;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 261 /22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1.	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Żninie z 16 grudnia 2021 r., sygn. II K 156/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1 .2---2	<p>1. błędu w ustaleniach faktycznych przyjętego za podstawę orzeczenia, a polegający na przyjęciu , że oskarżony jest winien zderzenia, podczas, gdy z zebranego materiału dowodowego tj opinii biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych inż. E. S. wynika, że to kierujący F. (...) jest winien zderzenia lub co najmniej w znaczący sposób przyczynił się do powstania zderzenia prze ponad dwukrotne przekroczenie dopuszczalnej prędkości;</p> <p>2. obraży art.. 167 i art. 193 §1 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresy medycyny sądowej na okoliczność ustalenia jakie byłyby skutki wypadku w zakresie zdrowia pokrzywdzonego jadącego z prawej strony kierowcy w sytuacji gdyby F. poruszał się z prędkością 40km/h , podczas gdy ustalenie tych okoliczności ma kluczowe znaczenie dla przypisania sprawcy winy za zarzucane przestępstwo skutkowe,</p> <p>3. obraży art. 457 § 3 k.p.k. przez niedostateczne uzasadnienie wyroku, w szczególności nieuwzględnienie przez sąd okoliczności przemawiających na</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadne</p>

	korzyść oskarżonego, a zwłaszcza współprzyczynienia się do powstania zdarzenia przez kierującego F. (...).
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>Ad. 1 Zarzut niezasadny w części negującej winę oskarżonego. Wbrew bowiem twierdzeniom skarżącego z opinii biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych inż. E. S. wynika, że „bezpośrednie zagrożenie na drodze wytworzył kierujący koparko – ładowarką M. M. i to jego nieprawidłowe zachowanie było przyczyną wypadku. Nieprawidłowość ta polegała na niezachowaniu szczególnej ostrożności i podjęcie skrętu w lewo bez wcześniejszego zasygnalizowania tego manewru oraz upewnienia się czy manewr ten może bezpiecznie wykonać, przed nadjeżdżającym z tyłu wyprzedzającym go samochodem”.</p> <p>W tej sytuacji niezrozumiałym jest negowanie winy oskarżonego z powołaniem się na opinię biegłego, gdy z jej treści wprost wynika owo zawinienie. Przy tym skarżący opinii tej nie neguje, jego środek odwoławczy nie zawiera jakichkolwiek zarzutów wobec tej opinii.</p> <p>Tymczasem nie może budzić wątpliwości, że biegły dysponował wiadomościami specjalnymi niezbędnymi dla stwierdzenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Jest oczywiste, że wiadomości specjalne ze swej istoty są atrybutem biegłych, a kontrola opinii przez</p>	

organ procesowy – siłą rzeczy – doznaje tu pewnych ograniczeń.

Tym niemniej należy dobitnie podkreślić, że z uwagi na fakt, iż autor apelacji nie formułuje pod adresem opinii biegłego ani zarzutu jej niepełności, bądź niejasności, jak też w zasadzie nie wskazuje elementów jej wewnętrznej sprzeczności, a w sposób arbitralny, wbrew jej treści formułuje swój wniosek o błędzie w ustaleniach faktycznych, nie znajduje żadnego uzasadnienia i w postępowaniu odwoławczym oscyluje w granicach oczywistej bezzasadności.

Samo bowiem formułowanie zarzutu stojącego w sprzeczności do opinii biegłego bez wiarygodnego, przekonywającego i opartego na faktach lub niepodważalnej logice wykazania, że opinia przyjęta przez sąd jest niejasna, niepełna, merytorycznie błędna, wewnętrznie niespójna, nie może prowadzić do podważenia ocen i ustaleń Sądu meriti.

Ma rację natomiast obrońca podnosząc w apelacji, że z opinii biegłego inż. E. S. wynika, że kierujący F. (...) przyczynił się do powstania zderzenia przez ponad dwukrotne przekroczenie dopuszczalnej prędkości. Faktycznie bowiem z opinii biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych inż. E. S. wynika, że „ ... w zaistniałej sytuacji wytworzonej przez kierującego koparko – ładowarką, kierujący samochodem F. (...). G. zachował się nieprawidłowo ze względu na rozwijanie nadmiernej prędkości jazdy ok. 88 km/h , która była znacznie większa od dopuszczalnej i tym częściowo przyczynił się do

zaistniałego wypadku”. Powyższe implikowało zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie uzupełnienia jego opisu.

Co do pozostałych argumentów zawartych w apelacji:

- w niniejszej sprawie do zaistnienia wypadku przyczyniły się zachowania obydwu uczestników ruchu drogowego; obydwaj naruszyli w znaczący sposób reguły ostrożności doprowadzając do wystąpienia skutku;

- pomiędzy stwierdzonym naruszeniem przez oskarżonego zasad bezpieczeństwa w ruchu a zaistniałym wypadkiem zachodzi związek przyczynowy; jego zachowanie bowiem stwarzało lub istotnie zwiększyło prawnie nieakceptowane niebezpieczeństwo dla dobra prawnego stanowiącego przedmiot zamachu i niebezpieczeństwo; przestrzeganie bowiem przez oskarżonego reguł, które naruszył (respektowanie zasady pierwszeństwa przejazdu pojazdu na zajęтым pasie ruchu, uprzednie sygnalizowanie zmiany kierunku jazdy) przeciwdziałałoby wypadkowi; gdyby bowiem do wymuszenia pierwszeństwa nie doszło, uczestnik jadący drogą z pierwszeństwem przejazdu ze znacznie nadmierną prędkością przejechałby bezkolizyjnie i do wypadku nie doszłoby, ustąpienie ustrzegłoby go przed spowodowaniem skutku;

- obiektywna możliwość dostrzeżenia przez oskarżonego pojazdu zbliżającego się na przeciwnym pasie ruchu, nakładała na niego obowiązek przepuszczenia tego pojazdu, skoro dokonanie skrętu w lewo mogło spowodować w takich warunkach zagrożenie w

ruchu drogowym. Bez znaczenia jest przy tym, czy nadjeżdżający pojazd zachowywał prędkość administracyjnie dopuszczalną, czy też nie; wniosek ten wynika z zasady ograniczonego zaufania, która zakłada, że każdy ma prawo liczyć, że inni uczestnicy ruchu przestrzegają przepisów, chyba że okoliczności wskazują na możliwość odmiennego zachowania (art. 4 p.r.d.). Wtedy te szczególne okoliczności zmieniają zaufanie w nieufność.

Ad. 2 Zarzut niezasadny.

Nie było uchybieniem Sądu I instancji oddalenie wniosku obrońcy o „przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresy medycyny sądowej na okoliczność ustalenia jakie byłyby skutki wypadku w zakresie zdrowia pokrzywdzonego w sytuacji gdyby F. poruszał się z prędkością 40km/h...”, skoro z opinii biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych inż. E. S. wynika, że gdyby kierujący tym pojazdem jechał z taką prędkością to w momencie powstania zagrożenia zdążyłby zatrzymać się.

W konsekwencji, w ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzenie tego dowodu nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Ad. 3. Zarzut zasadny.

Faktycznie Sąd I instancji w wyroku pominął fakt nieprawidłowej jazdy kierującego F. (...), choć w jego uzasadnieniu należycie odnotował ten fakt. Należy bowiem zacytować stanowisko SN, wedle którego przyczynienie się do wypadku przez współuczestnika ruchu drogowego powinno być uwzględnione na korzyść sprawcy, zwłaszcza wtedy, gdy to przyczynienie jest znaczne

(uchwała pełnego składu Izby Karnej z 28.02.1975 r., V KZP 2/74).		
Wniosek		
O „uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego”	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
<p>Wobec ustaleń i argumentacji Sądu Rejonowego skarżący nie przedstawił przekonującej argumentacji pozwalającej na zmianę zaskarżonego wyroku w postulowanym zakresie. Pomijając wadliwość związaną z wiązaniem uchylecia wyroku z uniewinnieniem oskarżonego (uniewinnienie powoduje zmianę wyroku - vide brzmienie art. 437 § 2 kpk) , apelacja zawiera gołosłowny wniosek sprowadzający się do konstatacji , że to nie oskarżony ale kierujący F. (...) ponosi odpowiedzialność za wypadek. Tymczasem nie ma żadnych podstaw do negowania rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie zawinienia oskarżonego co do przypisanego mu czynu. Zasadnie natomiast skarżący eksponował współprzyczynienie się do powstania zdarzenia przez kierującego F. (...), poprzez jazdę z nadmierną prędkością (około 88 km/h, gdy dopuszczalna prędkość na odcinku drogi będącej w przebudowie wynosiła 40 km/h).</p> <p>.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Orzeczenie o winie i karze</p>	
<p>Zwiążle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Argumentacja jak powyżej.; wskazane dowody (zwłaszcza opinia biegłego) obciążające jednoznaczne ; apelacja negująca zawinienie oskarżonego niezasadna i w znacznej części polemiczna.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis przypisanego oskarżonemu czynu uzupełniono o ustalenie, że kierujący wyprzedzającym pojazdem marki F. (...) jechał nieprawidłowo z uwagi na nadmierną prędkość (około 88 km/h, gdy dopuszczalna prędkość na odcinku drogi będącej w przebudowie wynosiła 40 km/h); - w punkcie 2 wysokość zasądzzonego od oskarżonego na rzecz J. S. zadośćuczynienia obniżono do 3000 złotych; 	
<p>Zwiążle o powodach zmiany</p>	

<p>- przyczynienie się do wypadku przez współuczestnika ruchu drogowego powinno być uwzględnione na korzyść sprawcy, zwłaszcza wtedy, gdy to przyczynienie jest znaczne (uchwała pełnego składu Izby Karnej z 28.02.1975 r., V KZP 2/74); zasadnym było zatem ustalenie w wyroku faktu nieprawidłowej jazdy kierującego F. (...), poprzez jazdę z nadmierną prędkością;</p> <p>- ponieważ przyczynienie się do wypadku przez kierującego pojazdem marki F. (...) powinno być uwzględnione na korzyść oskarżonego, wysokość zasądzonych od oskarżonego na rzecz J. S. zadośćuczynienia obniżono do 3000 złotych; sąd odwoławczy ma przy tym świadomość z jednej strony wręcz symboliczności zasądzonej kwoty w kontekście obrażeń ciała pokrzywdzonego a z drugiej brzmienia art. 46 § 3 kk zgodnie z którym „orzeczenie odszkodowania lub zadośćuczynienia na podstawie § 1 albo nawiązki na podstawie § 2 nie stoi na przeszkodzie dochodzeniu niezaspokojonej części roszczenia w drodze postępowania cywilnego”. Tym samym pokrzywdzony ma otwartą drogę do dochodzenia rzeczywistych kwot zadośćuczynienia w związku z zaistniałym wypadkiem.</p>	
---	--

<p>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</p>		
<p>1.1.</p>		<p># art. 439 k.p.k.</p>
<p>Zwięźle o powodach uchylecia</p>		
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>
<p>Zwięźle o powodach uchylecia</p>		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	Oskarżony z uwagi na swoją sytuację majątkową nie jest w stanie uiścić opłaty i wydatków postępowania odwoławczego, zaszły okoliczności wymienione w art. 624§1 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia	
---------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	1.		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Żninie z 16 grudnia 2021 r., sygn. II K 156/20		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana